

мають відмітку у паспорті) відповідних працівників; умови для відновлення дії трудового договору.

Наказ (розпорядження) про призупинення дії трудових відносин з посадовими особами державних органів та органів місцевого самоврядування підлягає обов'язковому погодженню з територіальними військовими адміністраціями.

Як зазначається у ч.1 ст.13 Закону України від 15 березня 2022 року [№ 2136-IX](#) «Про організацію трудових відносин в умовах воєнного стану», призупинення дії трудового договору не тягне за собою припинення трудових відносин. [1]

Хоча працівнику не виплачується заробітна плата на час призупинення дії трудових відносин, згідно з коментарем Міністерства економіки України до Закону України від 15 березня 2022 року [№ 2136-IX](#) «Про організацію трудових відносин в умовах воєнного стану», роботодавець має продовжувати вести облік та фіксацію сум заробітної плати та компенсацій, які працівники мали б отримувати, якщо призупинення дії трудового договору не мало б місця. Адже, відповідно до чинного законодавства відшкодування вище зазначених сум покладається на державу-агресора, що здійснює військову агресію проти України.

Список використаних джерел:

1. Про організацію трудових відносин в умовах воєнного стану : Закону України від 15 березня 2022 року [№ 2136-IX](#) [Електрон. ресурс]. – Електрон. текст. дані. – Режим доступу <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2136-20#Text>, вільний (дата звернення: 29.10.2023). – Назва з екрана.

2. Про надання роз'яснення : Лист Міністерства економіки України від 09.05.2022 [Електрон. ресурс]. – Електрон. текст. дані. – Режим доступу: <https://document.vobu.ua/doc/1314>, вільний (дата звернення: 29.10.2023). – Назва з екрана.

ПРИЗУПИНЕННЯ ДІЇ ТРУДОВОГО ДОГОВОРУ В УМОВАХ ВІЙНИ

КИЛИМНИК Інна Ігорівна,
канд. юрид. наук, доцент,
ЗОЛОЧЕВСЬКА Олександра Едуардівна,
здобувач вищої освіти
Харківський національний університет
міського господарства імені О. М. Бекетова

Законодавство України в умовах воєнного стану постійно змінюється, щоб врегулювати різну діяльність громадян. Не виключення і трудове право, яке також зазнало перетворень, адже з часом виникає багато питань щодо реалізації відповідних законів, кодексів, статей.

З початком повномасштабного вторгнення багато людей були вимушені евакуюватися або переїхати в іншу місцевість, хтось опинився на окупованих територіях, а хтось втратив все, що мав, в одну мить. Тому постало питання щодо призупинення трудового договору на певний час.

24 березня 2022 року набув чинності Закон України «Про організацію трудових відносин в умовах воєнного стану» від 15.03.2022 р. № 2136-ІХ, який дозволяє не розірвати трудовий договір, а просто його призупинити. За таких умов ніхто не втрачає свій правовий статус, звільнення не відбувається та остаточний розрахунок не проводиться. Тобто дана стаття закріпила, що призупинення дії трудового договору – це тимчасове припинення роботодавцем забезпечення працівника роботою і тимчасове припинення працівником виконання роботи за укладеним трудовим договором. Тобто призупинення дії трудового договору не тягне за собою припинення трудових відносин

На період призупинення договору роботодавець відповідно не нараховує заробітну плату, компенсаційні виплати, бонуси тощо. Також не нараховується допомога у вигляді коштів для тимчасової непрацездатності, адже фактично відсутності заробітку немає. Згідно даного закону немає ніяких окреслень, з ким саме можна призупинити договір.

Звертаючись до Закону України «Про внесення змін до деяких законів України щодо оптимізації трудових відносин в умовах воєнного стану» від 05.04.2022 N 7251, хотілось би зауважити на тому, що призупинення трудового договору є тимчасовим явищем, тобто після того як спаде нагальна підстава його призупинення (завершиться військовий стан), він відновить свою дію. Таким чином у роботодавця автоматично відновиться обов'язок з забезпечення своїх працівників роботою та виплатою їм заробітної плати, а у працівників, так само, відновиться їх трудова функція.

Призупинення дії оформлюється наказом (розпорядженням) роботодавця, в якому, зокрема, зазначається інформація про причини призупинення, у тому числі про неможливість обох сторін виконувати свої обов'язки та спосіб обміну інформацією, строк призупинення, кількість, категорії і прізвища, ім'я, по батькові (за наявності), реєстраційний номер облікової картки платника податків або серія та номер паспорта (для фізичних осіб, які через свої релігійні переконання відмовляються від прийняття реєстраційного номера облікової картки платника податків та повідомили про це відповідний контролюючий орган і мають відмітку у паспорті) відповідних працівників, умови відновлення дії трудового договору.

Даний наказ, укладений з відповідними державними службовцями чи органами місцевого самоврядування, передається для погодження до військової адміністрації, яка здійснює свої повноваження відповідно в населених пунктах міста чи районів.

Для призупинення трудового договору можуть виникати різні причини: постійні обстріли підприємства чи установи, що не дають нормально та безпечно працювати, евакуація особи в іншу місцевість через обстріли або

переміщення організації в безпечне місце і неможливість працівника здійснити переміщення до цього підприємства на новому місці.

Варто зауважити, що потрібно здійснити певні дії для укладання зупинки договору: «роботодавець та працівник за можливості мають повідомити один одного у будь-який доступний спосіб» (ч. 2 ст. 13 Закону № 2136). Чітке формування відсутнє, тому попередження можна здійснити, як у письмово-документальній формі, так і смс-повідомленням, у випадках небезпечної ситуації. Написання заяви є непотрібним, коли призупинення договору здійснює керівник (власник) організації. Але після погодження умов зупинки договору кожен учасник трудового договору може не погодитися на пропозицію.

Виходячи з наведеного вище, можемо зробити висновок, що держава намагається впорядковувати відповідними законодавчими актами трудове право для швидкого та чіткого врегулювання трудових відносин. Також на разі розглядається багато законопроектів для уточнення низки невирішених питань. Призупинення трудового договору зрозуміло, що передбачає не виплату зарплати та компенсаційних виплат. Адже працівник не здійснює свої посадові обов'язки та функції. Тоді як організація має змогу залишити професійні кадри в організації та відновити роботу підприємства, установи після обстрілів чи економічних криз, що були спричинені військовими діями.

Список використаних джерел:

1. Луценко О. Призупинення дії трудового договору в умовах воєнного стану. Збірник матеріалів міжнародного науково-практичного онлайн-семінару «Діяльність державних органів в умовах воєнного стану». 2022. 426 с.

2. Калініченко А., Демченко О. Призупинення дії трудового договору в умовах воєнного стану. 2022. 53 с.

3. Бондаревська К. Особливості призупинення дії трудового договору. Матеріали всеукраїнської наукової конференції студентів та аспірантів, присвяченої міжнародному дню студента. 2022. 360 с.

ПРАВОВЕ РЕГУЛЮВАННЯ ГОСПОДАРСЬКОЇ ДІЯЛЬНОСТІ В УМОВАХ ВОЄННОГО СТАНУ

КИЛИМНИК Інна Ігорівна,

канд. юрид. наук, доцент,

КУДІН Маргарита Андріївна,

здобувач вищої освіти

Харківський національний університет

міського господарства імені О. М. Бекетова

Актуальність даної теми особливо відзначається в умовах нестабільності та загострення геополітичних конфліктів. Початок повномасштабної війни з